

ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ EĞİLİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Özet

Sınıfta gerçekleşen eğitim öğretimin istenilen hedeflere ulaşması ancak başarılı bir sınıf yönetimi becerisi ile mümkündür. Bu araştırma ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin kendi algılarına dayanarak sınıf yönetimine ilişkin eğilimlerini saptamayı amaçlamaktadır. Çalışma betimsel olup ilişkisel tarama modeli ile hazırlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Mersin ilinde toplam 15 ilkökul ve ortaokulda görev yapan toplam 325 sınıf öğretmeni ve branş öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetim eğilimlerini ortaya koymak amacıyla beş alt bölümde 47 maddelik "Sınıf Yönetimi Eğilimleri" adlı anket kullanılmıştır. Uygulama sonunda elde edilen veriler SPSS 20 paket programı ile analiz edilmiştir. Veri analizlerinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, t-testi, tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin algıları sınıf mevcuduna ve en son mezun oldukları alana göre farklılaşmamakla birlikte cinsiyete, branşa, okutulan sınıf seviyesine ve mesleki kıdem yılına göre farklılaştığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, Ortaokul, Öğretmen, Sınıf yönetimi, Sınıf yönetimi eğilimi

TO EVALUATE THE OPINIONS OF TEACHERS ABOUT CLASSROOM MANAGEMENT

Abstract

To reach the targets of the education in the classroom is only possible with successful classroom management. This research tries to find out the primary and secondary school teachers' tendency according to their own senses. It's a descriptive work out prepared by tramping the model of relationships. The sample of this research was prepared by working with 325 school teachers who work in 15 different primary and secondary schools in Mersin in 2014-2015. A survey with 47 items with five lower parts is used to find out "Classroom Management Tendencies". The results were analyzed with SPSS 20 packet programme. While analyzing supplies frequency percentage, arithmetic mean, t-test, one way Anova test were used. Finally after all these studies it can be said that the point of views of teachers about classroom management doesn't

¹ Sınıf Öğretmeni, Vali Şenol Engin İlkokulu, gurdal_h@hotmail.com

² Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitim Anabilim Dalı, lutfiuredi@mersin.edu.tr

differ according to the attendance number in class and to the schools which they were graduated from, but differs according to their sexes, branches, the level of their classes and the duration of their teaching experiences.

Keywords: Primary School, Secondary School, Classroom management, Classroom management tendency

GİRİŞ

İnsan, doğduğu andan itibaren dış dünya ile tanışır ve çevresindeki diğer insanlarla doğal bir iletişim ve etkileşim sürecini başlatır. Dinlemeyle başlayan dil öğrenme süreci, konuşmayla devam eder. Okul dönemine eriştiğinde ise okuma ve yazma becerisini kazanmakla beraber dört dil becerisini öğrenmiş olur.

“Öğrenme süreci doğumla başlar ve ölene kadar devam eder. Bu süreç kendiliğinden, amaçsız gerçekleştiği gibi planlı ve kasıtlı olarak da gerçekleşebilir. Bireyler yaşamının büyük bir bölümünde rastlantısal olarak öğrenir; ancak okullarda ise öğrenme, amaçlı ve planlı olarak yürütülmektedir. Yani okullar öğrenme eyleminin planlı, programlı ve kasıtlı yürütüldüğü ortamlardır. Okullarda öğrenme sürecinin planlı olarak yürütüldüğü ortamlar ise sınıflardır” (Gülünay Sivri, 2012: 1). Bundan dolayı eğitim öğretimin genel hedefi olan bireylerde kalıcı davranış değişikliği oluşturmak için hazırlanmış ortamların (sınıflar) niteliği oldukça önemlidir. İlgili literatür tarandığında sınıf ve sınıf yönetimiyle ilgili farklı tanımlar da karşımıza çıkmaktadır.

Sözlük anlamıyla sınıf; ders yapılan yer ya da sosyolojide değişik tabakalara ayrılan nüfusun bir bölümü olarak tanımlanmıştır. Eğitim ortamı olarak sınıf, “öğrencilerin birlikte oldukları, bireysel ya da grupla öğrenme yaşantılarının gerçekleştiği bir yaşama ve öğrenme yeridir” (Turan, 2004: 2). Sınıf, eğitim öğretim etkinliklerinin yapıldığı bir yaşam alanıdır (Aydın, 2000). Sınıf sadece dersin yapıldığı fiziki ortam anlamında değil, ortak özelliklere sahip bir grup bireyin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş öğrenci grupları ile önceden belirlenmiş ve gerçekleşmesi hedeflenmiş davranışların oluşması amacıyla öğretimin yapıldığı odadır (Özyürek, 2005: 11).

Genel olarak sınıf, bir grup bireyin içinde bulunduğu ve daha önce belirlenmiş hedefler doğrultusunda hazırlanmış plan ve programlara göre en az bir eğitici tarafından yönetilen ve amacına uygun olarak donatılmış bir ortam olduğu söylenebilir.

“Okulun sahip olduğu olabileceği kaynakların eğitsel amaçlar için kullanımı, eğitim yönetiminin kalitesine bağlıdır. Bu kalite, eğitim yönetimini sıra dizininin (hiyerarşi) her basamağında yer almalıdır. Bu basamaklardan biri de sınıf yönetimidir” (Başar, 2006: 5). Yani eğitim yönetiminin diğer basamakları ne kadar nitelikli olursa olsun ‘sınıf yönetimi’ basamağı istenilen şekilde yürütülmediği takdirde maksimum başarının elde edilmesi söz konusu olamaz. Gözütok (2004: 141) sınıf yönetimini “öğretmenin öğrenmenin gerçekleşmesi için sınıf ortamını düzenlemek amacıyla yaptığı uygulamaların ve izlediği stratejilerin tümü” olarak tanımlar. Başar’a (2004: 13) göre sınıf yönetimi; “öğrenmenin gerçekleştiği çevredeki olanakların, öğrenme sürecinin, öğrenme ortamının düzenlenmesi ve kuralların belirlenerek sürdürülmesi, öğretmenin ve öğrencilerin çalışmalarını engelleyen olumsuz durumların en aza indirgenmesi, ders zamanının verimli kullanılması, etkinliklerin öğrenci katılımı ile belirlenip uygulanması sürecidir.” Sarıtaş’a (2000: 48) göre ise sınıf yönetimi, “eğitim öğretim programı ve planı, eğitim etkinliği, öğretim yöntemi, zaman, mekan, teknoloji, öğretmen ve öğrenci arasında etkili bir es

güdümlenme gerçekleştirerek, öğrenmeye elverişli bir ortam ve düzenin sağlanması ve sürdürülmesidir.”

Sınıf yönetimi; öğretmenle öğrenci arasındaki iletişimin, sınıf ortamının ve zamanın sağlıklı ve en verimli şekilde değerlendirilmesidir. Bunun için sınıf ortamında gönderici ile alıcı arasında gerçekleşen sürecin boyutundan çok kalitesinin daha önemli olduğu söylenebilir.

Terzi’ye (2002: 1) göre “etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın, eğitim sisteminin asıl hedefi olan istendik kalıcı davranışların kazandırılması güçtür.” Başar’a (2006) göre eğitim yönetiminin kalitesi, büyük ölçüde, sınıf yönetiminin kalitesine bağlıdır. Sınıf yönetimi, öğrenciyi disipline etme, onu sessizce oturup sadece uysalca dinleyen yapma işi değildir. Dahası bu tür işler çağdaş sınıf yönetimi içinde yoktur. Sınıf ve disiplin sözcükleri birbirine terstir. Disiplinin olduğu yerde sınıf gelişemez. Sınıfa gerekli olan disiplin değil düzendir. Sınıf yönetiminin içeriğini, “sınıf ortamının fiziksel düzeni”, “plan-program etkinlikleri”, “zaman düzeni”, “ilişki düzenlemeleri” ve “davranış düzenlemeleri” olmak üzere beş boyuttan oluşmaktadır.

Sınıf yönetimi, sınıfta kuralların belirlenmesi ve geliştirilmesi, öğretmenin liderlik özellikleri, sınıfta iletişim, motivasyon yönetimi, sınıf içinde zamanın kullanımı, sınıfın örgütlenmesi ve öğrenme ortamı oluşturma gibi çok geniş bir bilgi ve beceri alanını kapsamaktadır. Bütün bu alanlar birbiri ile bitişik ve birbirini etkiler durumdadır (Arı ve Saban, 1999, akt.: Korkut, 2009: 19). Etkili ve kaliteli bir sınıf yönetiminin ortaya çıkması için sınıf yönetimini etkileyen tüm unsurların birbiriyle ilişkili olduğu unutulmamalıdır.

Çelikten’e (2008: 58) göre “sınıf yönetimini etkileyen değişkenler sınıf içi ve sınıf dışı olmak üzere ikiye ayrılır. Sınıf yönetimini etkileyen sınıf içi değişkenler: Öğrenci, öğretmen ve sınıf ortamıdır. Sınıf yönetimini etkileyen sınıf dışı değişkenler ise yakın çevre ve uzak çevre olmak üzere ikiye ayrılır. Yakın çevre, aile, okul ve akran gruplarından; uzak çevre ise eğitim yönetimi, ülkenin genel yönetimi ve dünyadaki gelişmelerden oluşur.”

Sınıf yönetimini koordine eden birey, öğretmendir. Ağaoğlu’na (2005: 7) göre sınıf yönetiminin en etkili ögesi, öğretmendir. Etkili bir sınıf yöneticisi olarak öğretmenden beklenenler; sınıfı eğitim için hazırlaması, sınıfın kurallarını öğrencilerle belirleyip öğrencilere benimsetmesi, öğretimi düzenleyip sürdürmesi ve öğrencilerin uygun davranmasını sağlamasıdır (Akt.: Akkaya Çelik, 2006: 1). Demirtaş’a (2005) göre, öğretmen sınıfta düzeni sağladığında zamanını boş yere harcamak yerine öğretme amaçlarını gerçekleştirip kendini ve öğrencilerini geliştirmek için çaba gösterebilir. Etkili bir öğrenme ve öğretme süreci gerçekleştirmek isteyen öğretmenlerin sahip olmaları gereken en önemli beceri sınıflarındaki öğrencileri ve kaynakları sınıfın amaçları doğrultusunda harekete geçirme, yönlendirme yani yönetme becerisidir (Akt.: Korkut ve Babaoğlu, 2010: 148). Sınıf yönetimi becerisi gelişmiş bir öğretmen en olumsuz şartlarda dahi eğitimden maksimum verim elde edilmesini sağlayabilir (Koçoğlu, 2013: 17).

Öğretmenin eğitim-öğretim ortamında sağlıklı ve verimli bir öğrenci-öğretmen ilişkisi kurabilmek için iyi ve sıcak bir ortam oluşturmalarıdır. Bunu başarabilmek için öğretmenin hem akademik bilgiyi hem de gerekli deneyimi yeterince edinmiş olması gerekir.

Araştırmanın amacı

Bu araştırma, ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin kendi algılarına ve görüşlerine göre sınıf yönetimi konusundaki eğilimlerini saptamayı amaçlamaktadır. Araştırmada bu temel amaç çerçevesinde aşağıda yer alan alt problemlere cevap aranmıştır:

- 1- İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri ne düzeydedir?

- 2- İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri; cinsiyet, kıdem, branş, okutulan sınıf düzeyi, sınıf mevcudu ve mezun olunan okul türüne göre anlamlı bir şekilde farklılaşmakta mıdır?

Araştırmanın Önemi

Araştırma, ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri ve farklı değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlediği ve öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin kendi algı ve görüşlerini ortaya koyduğu için önemlidir. Ayrıca, sınıf yönetimi konusu, öğrenme ve öğrenme dışı etkinlikleri kapsadığı ve öğrenci başarısı da olmak üzere sınıftaki tüm etkinlikleri ilgilendirdiği için bu araştırma, sonuçları ile öğretmenleri bilinçlendirerek eğitim ve öğretimin kalitesinin artırılması açısından da önem arz etmektedir. Bir öğretmende bulunması gereken sınıf yönetimi yeterliliklerinin tespit edilmesi, kendisi de bir ilkökul öğretmeni olan araştırmacının ve araştırmayı inceleyen öğretmenlerin sınıf yönetimi alanında kendilerini değerlendirmeleri ve geliştirmelerine ışık tutacaktır. Turan'a (2003) göre sınıf yönetiminin önemi, sınıf içi süreçlerle ilgili olarak öğrencilerin akademik başarısı, öğretmen ve öğrenci davranışını etkileyen sosyal değişkenler ve öğretmen öz yeterlikleri gibi konularda yapılan birçok çalışmayla daha iyi anlaşılmaya başlanmıştır (Akt.: Korkut, 2009: 19-20).

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerini incelemek amacıyla yapılmış tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. "Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumun, ona etki etmeden olduğu şekli ile betimlenmesinin amaçlandığı bir araştırma modelidir" (Karasar, 2006: 77).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Mersin'de görev yapan toplam 11.986 ilkökul ve ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır (www.mersin.meb.gov.tr, 2015). Araştırmanın örneklemini ise 2014-2015 eğitim öğretim yılında Mersin ili merkez ilçelerinde bulunan toplam 15 ilkökul ve ortaokulda görev yapan toplam 325 sınıf ve branş öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Özellikleri

Değişkenler	Gruplar	N	%
Cinsiyet	Erkek	185	56.9
	Kadın	140	43.1
Kıdem Yılıınız	1-5	37	11.4
	6-10	75	23.1
	11-15	61	18.8
	16-20	77	23.6
	21 ve Üzeri	75	23.1
Branşınız	Sınıf Öğretmeni	204	62.8
	Branş Öğretmeni	121	37.2

Okuttuğunuz Sınıf Seviyesi	1.Sınıf	42	12.9
	2.Sınıf	56	17.3
	3.Sınıf	64	19.7
	4.Sınıf	53	16.3
	2. Kademe	110	33.8
Sınıf Mevcudu	20'den Az	69	21.2
	21-30 arası	176	54.2
	31-40 arası	74	22.8
	41-50 arası	6	1.8
Mezun Olduğunuz Okul Türü	Eğitim Enstitüsü	11	3.4
	Eğitim Yüksekokulu	21	6.5
	Eğitim Fakültesi	226	69.5
	Yüksek Lisans veya Doktora	18	5.5
	Diğer	49	15.1
Genel Toplam		325	100

Tablo 1'e göre, bu araştırmaya katılan 305 öğretmenin cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde %56.9'unu "Erkek", %43.1'ini "Kadın" oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin kıdem yılına göre dağılımı incelendiğinde en çok yığılmanın %23.6 ile "16-20 yıl" olduğu, en az yığılmanın ise %11.4 ile "1-5 yıl" olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin branş değişkenine göre dağılımı incelendiğinde ise en çok yığılmanın %62.8 ile "Sınıf öğretmeni" olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin okuttukları sınıf seviyesine göre dağılımlarına bakıldığında ise en çok yığılmanın %33.8 ile "2. Kademe" olduğu, en az yığılmanın %12.9 ile "1.Sınıf" olduğu görülmektedir. Yine öğretmenlerin okuttukları sınıf mevcuduna göre dağılımı incelendiğinde en çok yığılmanın %54.2 ile "21-30 arası" olduğu, en az yığılmanın ise %1.8 ile "41-50 arası" olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin mezun oldukları okul türüne göre dağılımı incelendiğinde en çok yığılmanın %69.5 ile "Eğitim Fakültesi" olduğu, en az yığılmanın ise %5.5 ile "Yüksek Lisans veya Doktora" olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada kullanılacak olan veri aracı seçimi için ilgili alan yazı taranmış olup daha önceden hazırlanmış ve kullanılmış olan birçok anket incelenmiştir. Bu araştırmanın amacına hizmet edecek olan anketlerden bir tanesi seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak "Sınıf Yönetimi Eğilimleri" adlı anket kullanılmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm kişisel bilgi formu öğretmenlerin; cinsiyet, mesleki kıdem, branşı, okutulan sınıf seviyesi, sınıf mevcudu ve en son mezun olunan okul olmak üzere toplam 6 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümünde ise, 5 alt boyutta toplamda 47 maddeden oluşan ve Gülünay Sivri (2012) tarafından uzman görüşü de alınarak geliştirilmiş anket kullanılmıştır. Anket, sahibinden alınan izin doğrultusunda bu çalışmada kullanılmıştır.

Ankette verilen ifadeler sınıf yönetimi alt boyutları ile ayrılmış olup 1-12. ifadeler plan program etkinlikleri, 13-29. ifadeler ilişki düzenlemeleri, 30-33. ifadeler fiziki yapı düzenlemeleri, 34-37. ifadeler zaman yönetimi, 38-47. ifadeler davranış düzenlemeleri ile ilgilidir. Anket, 5'li likert tipi olarak hazırlanmıştır. Öğretmenlerden verilen "Her zaman",

"Genellikle", "Ara sıra", "Nadiren" ve "Hiçbir zaman" seçeneklerinden kendilerine uygun olanı işaretlemeleri istenmiştir. Ayrıca, öğretmenlerin verilen ifadeleri gereksiz bulduğu durumlarda işaretlemeleri içinde "Gereksiz buluyorum" seçeneği de sunulmuştur.

Verilerin Toplanması ve Analizi

2014 – 2015 eğitim - öğretim yılı bahar yarıyılında araştırmacılar tarafından okul ziyaretleri yapılarak elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma bağımsız gruplar t-testi ve tek yönlü ANOVA testi analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde ilkokul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin ne düzeyde olduğuna ve araştırmaya konu olan değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular tablolar şeklinde sunulmuştur.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin değerlendirmelerin standart sapma ve aritmetik ortalama değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimine Yönelik Değerlendirmeleri

Alt Faktörler	Değerlendirmeler	X	SS	
Plan, Program ve Etkinlikleri	İşlenen konuyu önceki ve sonraki konu ile ilişkilendiririm.	4,51	0,59	
	Öğretim programına uygun öğrenci merkezli planlar yaparım.	4,26	0,68	
	Planlamada öğrencilerin bireysel farklılıklarına dikkat ederim.	4,30	0,74	
	Kazanımlara uygun öğrenme öğretme etkinliği seçerim.	4,39	0,66	
	Kazanımlara uygun değerlendirme yöntemi seçerim.	4,40	0,67	
	Öğrencileri dersin amaçlarından haberdar ederim.	4,47	0,66	
	Öğrencilerin derse katılımını sağlarım.	4,68	0,49	
	Dersimle ilgili araç gereçleri yerinde kullanırım.	4,44	0,59	
	Etkinlikler arası geçişlerin akıcı olmasını sağlarım.	4,35	0,60	
	Sınıfta hareketliyimdir ve sıralar arasında dolaşırım.	4,56	0,58	
	Alan bilgisine hâkimim.	4,66	0,48	
	Öğrencilerime anlaşılır yönergeler veririm.	4,58	0,55	
	Genel		4,46	0,38
	Bütün öğrencilerime eşit davranırım.		4,67	0,52
Sorularına verdiğim cevaplar öğrenciler için yeterli olur.		4,36	0,58	
Sözel iletilerimi beden dili ile desteklerim.		4,53	0,59	
Öğrenciler ile göz bağıntısı kurarım.		4,77	0,47	
Öğrencilerimi dikkatli dinlerim ve dinlediğimi jest ve mimiklerimle belli ederim.		4,69	0,50	
Ses tonumu uygun kullanırım.		4,61	0,54	
Öğrencilerin ders içi ve ders dışı sorunlarına karşı duyarlı davranırım.		4,50	0,59	

İlişki Düzenlemeleri	Ortaya çıkan bir sorunu çözerken sınıfın katkısını da sağlarım.	4,34	0,62
	Sınıf içerisinde bireylerin birbirleri ile iletişimi için uygun ortamlar düzenlerim.	4,32	0,61
	Öğrencileri derse karşı güdülerim.	4,55	0,56
	Öğrencilerime isimleri ile hitap ederim.	4,75	0,52
	Sınıfta 'lütfen', 'teşekkür ederim' gibi nezaket ifadeleri kullanırım.	4,66	0,55
	Sınıfta İşbirlikli bir ortam yaratırım.	4,45	0,60
	Öğrencilerin olumlu davranışlarını beğendiğimi belirtirim.	4,75	0,45
	Hata yaptığımda hatamı düzeltirim.	4,67	0,52
	Sınıfta öğrencilerimin kendini rahatça ifade etmeleri için uygun bir ortam yaratırım.	4,58	0,56
	Öğrencileri aile yapısı, eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik ve kültürel düzeylerine göre tanırım.	4,44	0,66
Genel	4,47	0,41	
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	Sınıf içerisindeki kazaları önlemek için gerekli tedbirleri alırım.	4,44	0,67
	Sınıf ortamının herkesin tahtayı ve birbirini görecektir şekilde düzenlenmesini sağlarım.	4,66	2,90
	Oturma düzenini oluştururken öğrencilerin isteklerini dikkate alırım.	4,10	0,93
	Sınıfın fiziki koşullarını (ısı, ışık, aydınlanma, renk, havalandırma, temizlik vb.) olumlu bir öğrenme ortamını desteklemesi ve öğrencilere uygun olması için düzenlerim.	4,47	0,68
	Genel	4,41	0,94
Zaman Yönetimi	Derse zamanında girer, zamanında dersten çıkarırım.	4,74	0,49
	Ders zamanını planladığım şekilde kullanmaya dikkat ederim.	4,50	0,63
	Rutin işlerimi (ödev kontrolü, sınıf defteri yazımı ve yoklama) kısa zamanda tamamlarım.	4,45	0,65
	Ders sırasında olumsuz bir davranış ile karşılaştığımda derisi bölmeden müdahale ederim.	4,09	0,77
	Genel	4,44	0,46
Davranış Yönetimi	İstenmeyen bir davranış hakkındaki düşüncelerimi açık şekilde belirtirim.	4,58	0,60
	Olumsuz bir davranış ile karşılaştığımda önce yoğun göz teması ya da yanına yaklaşma gibi sözel olmayan davranış yönetimi stratejilerini uygulurum.	4,44	0,71
	Sınıfta olumsuz davranışla karşılaştığımda davranışın kaynağını araştırırım.	4,43	0,60
	Olumsuz davranışa dersin işlenişi neden oluyorsa öğretim yöntem ya da tekniğinde değişiklikler yaparım.	4,31	0,64
	Olumsuz davranışlar devam ederse okul yönetimi, rehberlik servisi ve veliler ile iletişime geçerim.	4,37	0,74

Olumsuz davranışlar için belirlenen yaptırımları tutarlı bir şekilde uyguladım.	4,44	0,63
Olumsuz davranışa karşı ceza vereceksem sınırlama getirmeyi (hoşa giden bir uyarıcıyı ortamdaki çekme) tercih ederim.	4,29	0,76
Öğrencilerime istenen davranışları sergilemeleri için örnek olurum.	4,66	0,52
Öğrencileri, yapmaları beklenen davranışlardan haberdar ederim.	4,68	0,51
Sınıf kurallarının belirlenmesinde öğrenci katılımını sağladım.	4,60	0,59
Genel	4,47	0,41

Tablo 2'ye göre Plan, Program ve Etkinlikleri ($X=4,46$, $S=0,38$) her zaman planlayabildiklerini ifade edilebilir. Davranış yönetiminde ise yine öğretmenler sınıf içindeki davranışları ($X= 4,47$, $S= 0,41$) her zaman kontrol altında tutabildikleri sonucuna ulaşılabilir. Sınıf yönetimi içinde yer alan bir başka alt faktör ise, zaman yönetimidir. Diğer bir sonuç ise öğretmenlerin vermiş oldukları cevap doğrultusunda ($X= 4,44$, $s= 0,46$) zamanın öğretmenler tarafından her zaman dikkate alındığıdır. Öğretmenlerin öğrencilerle olan ilişkilerinde de benzer sonuçlar elde edilmiş ve öğretmenler öğrenciyle ilişki düzeyine dikkat ettiği yine (tablo 2) ile ortaya konulabilir.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları

Alt Faktörler	Cinsiyet	N	X	S.S.	t	P
Davranış Yönetimi	Kadın	185	4,50	0,40	1,851	0,185
	Erkek	140	4,32	0,29		
Plan, Program ve Etkinlik	Kadın	185	4,52	0,35	2,758	0,006
	Erkek	140	4,40	0,41		
İlişki Düzenlemeleri	Kadın	185	4,49	0,40	0,766	0,444
	Erkek	140	4,46	0,43		
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	Kadın	185	4,47	1,11	1,099	0,273
	Erkek	140	4,35	0,66		
Zaman Yönetimi	Kadın	185	4,48	0,42	1,680	0,094
	Erkek	140	4,39	0,53		

Tablo 3'e göre İlişki Düzenlemeleri, Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi, Zaman Yönetimi, Davranış Yönetimi alt faktörlerin hiç birisinde anlamlı bir değer bulunamamış yani $0,05 < P < 0,05$ 'dir. Diğer bir deyişle öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimleri cinsiyet bazında anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Fakat Plan, Program ve Etkinlik alt faktörü için $P < 0,05$ çıkmasından dolayı anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılık ise kadınlarda daha yüksek

($X= 4,52$)'tir. Yani kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri içerisinde yer alan Plan, Program ve Etkinlikle ilgilenme düzeyleri erkeklerinkinden daha fazladır.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Branş Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri branş değişkenine göre bağımsız gruplar t testi sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Branş Değişkenlerine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Bağımsız Gruplar T Testi Sonuçları

Alt Faktörler	Değişken	N	X	S	t	P
Davranış Yönetimi	Sınıf Öğretmeni	204	4,48	0,65	1,211	0,523
	Branş Öğretmeni	120	4,52	0,62		
Plan, Program ve Etkinlik	Sınıf Öğretmeni	204	4,49	0,38	1,046	0,296
	Branş Öğretmeni	120	4,44	0,38		
İlişki Düzenlemeleri	Sınıf Öğretmeni	204	4,54	0,38	3,505	0,001
	Branş Öğretmeni	120	4,37	0,44		
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	Sınıf Öğretmeni	204	4,56	1,02	3,622	0,000
	Branş Öğretmeni	120	4,18	0,72		
Zaman Yönetimi	Sınıf Öğretmeni	204	4,50	0,45	2,351	0,190
	Branş Öğretmeni	120	4,37	0,47		

Tablo 4'e göre "ilişki düzenlemeleri" ve "sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi" alt boyutlarında ve toplam puanlarında $P<0.05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunmuştur. Ortalamalar karşılaştırıldığında sınıf öğretmenlerinin ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde alan öğretmenlerinden yüksek olduğu saptanmıştır.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Kıdem Yılı Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri kıdem yılı değişkenine göre tek yönlü ANOVA testi sonuçları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Kıdem Yılı Değişkenine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

Betimsel İstatistikler					Anavo Sonuçları						
Alt Faktörler	Kıdem Yılı	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P	Fark
Plan, Program ve	1-5	37	4.44	0.41	Gruplar arası	4	1.69	0.424	2.94	0.020	5-3
	6-10	75	4.40	0.42							
	11-15	61	4.37	0.41							
	16-20	77	4.53	0.34							
					Gruplar içi	320	46.0	0.144			
							62				

	21 ve Üzeri	75	4,54	0,30	Genel Toplam	324	47,7					-
	Toplam	325	4,46	0,38			60					-
İlişki Düzenlemeleri	1-5	37	4,46	0,34	Gruplar arası	4	1,29	0,324	2,84	0,324		-
	6-10	75	4,53	0,38	1		7		6			-
	11-15	61	4,52	0,37								-
	16-20	77	4,65	0,30	Gruplar arası	320	36,4	0,114				-
	21 ve Üzeri	75	4,61	0,29	Genel Toplam	324	37,7					-
	Toplam	325	4,57	0,34			50					-
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	1-5	37	4,01	0,82	Gruplar arası	4	13,1	3,299	3,85	0,004	4-5	-
	6-10	75	4,30	0,68	1		96		9	*		-
	11-15	61	4,35	0,52								-
	16-20	77	4,67	1,57	Gruplar arası	320	273,540	0,855				-
	21 ve Üzeri	75	4,54	0,41	Genel Toplam	324	286,736					-
	Toplam	325	4,42	0,94			m					-
Zaman Yönetimi	1-5	37	4,31	0,56	Gruplar arası	4	3,43	0,859	4,05	0,113		-
	6-10	75	4,31	0,54	1		7		4			-
	11-15	61	4,45	0,39								-
	16-20	77	4,56	0,43	Gruplar arası	320	67,8	0,212				-
	21 ve Üzeri	75	4,52	0,41	Genel Toplam	324	71,2					-
	Toplam	325	4,44	0,47			m					-
Davranış Yönetimi	1-5	37	4,37	0,42	Gruplar arası	4	0,95	0,238	1,41	0,228		-
	6-10	75	4,45	0,40	1		3		6			-
	11-15	61	4,45	0,38								-
	16-20	77	4,54	0,43	Gruplar arası	320	53,8	0,168				-
	21 ve Üzeri	75	4,50	0,39	Genel Toplam	324	54,8					-
	Toplam	325	4,97	0,41			m					-

Tablo 5'e göre ilişki düzenlemeleri, zaman yönetimi, davranış yönetimi alt faktörleri için anlamlı bir farklılık $0.05 < P$ bulunamamıştır. Diğer taraftan sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi, plan program ve etkinlik alt faktörleri için ise $P < 0.05$ olmasından dolayı anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın kaynağına ilişkin olarak ise tukey testi sonuçları incelenmiştir. Buna göre sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi alt faktörü için 16-20 ve 21 yıl ve üzeri kıdem yıllarına sahip öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri arasında bir farklılık söz konusudur. Diğer taraftan plan, program ve etkinlik alt faktöründe de benzer şekilde bir farklılık bulunmuştur. Farklılığın kaynağı ise 11-15 kıdem yıllarına sahip öğretmenler ile 21 yıl ve üzeri kıdem yılına sahip

öğretmenlerdir. Kısaca plan, program ve etkinlik işlerinde 21 yıl ve üzeri kıdem yılına sahip öğretmenler 11-15 kıdem yılına sahip öğretmenlere göre daha başarılıdır.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Okutulan Sınıf Seviyesi Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri okutulan sınıf seviyesi değişkenine göre tek yönlü ANOVA testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Okutulan Sınıf Seviyesi Değişkenine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Tek Yönlü ANAVO Testi Sonuçları

Betimsel İstatistikler						Anavo Sonuçları					
Alt Faktörler	Okutulan Sınıf Seviyesi	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kararlar Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P	Fark
Plan, Program ve Etkinlik	I. Sınıf	42	4,44	0,42	Gruplararası	4	0.24	0.061	0.40	0.802	-
	II. Sınıf	56	4,48	0,35			3		9		-
	III. Sınıf	64	4,51	0,34							-
	IV. Sınıf	53	4,47	0,43	Gruplararası	320	47.5	0.148			-
	İkinci Kademe	110	4,44	0,39	Genel Toplam	324	47.7				-
	Toplam	325	4,47	0,38							
İlişki Düzenlemeleri	I. Sınıf	42	4,44	0,36	Gruplararası	4	1.53	0.384	3.39	0.010	3-4
	II. Sınıf	56	4,55	0,38			8		7	*	-
	III. Sınıf	64	4,58	0,35							-
	IV. Sınıf	53	4,54	0,45	Gruplararası	320	36.2	0.113			-
	İkinci Kademe	110	4,37	0,44	Genel Toplam	324	37.7				-
	Toplam	325	4,48	0,41							
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	I. Sınıf	42	4,70	2,07	Gruplararası	4	10.6	2.670	3.09	0.116	-
	II. Sınıf	56	4,54	0,49			79		5		-
	III. Sınıf	64	4,50	0,44							-
	IV. Sınıf	53	4,44	0,55	Gruplararası	320	276.	0.863			-
	İkinci Kademe	110	4,18	0,73			324	286.			-
	Toplam	325	4,47	0,38							

	Toplam	325	4,42	0,94	Genel Toplam							-
Zaman Yönetimi	I. Sınıf	42	4,36	0,50	Gruplararası 1	4	1.81	0.455	2.09	0.181		-
	II. Sınıf	56	4,49	0,42				9		5		-
	III. Sınıf	64	4,54	0,38								-
	IV. Sınıf	53	4,51	0,55	Grupları içi	320	69.4	0.217				-
	İkinci Kademe	110	4,37	0,48		Genel Toplam	324	71.2		53		-
		Toplam	325	4,44	0,47							
Davranış Yönetimi	I. Sınıf	42	4,43	0,35	Gruplararası 1	4	2.24	0.636	3.89	0.004	3-2	
	II. Sınıf	56	4,54	0,38				2		1	*	-
	III. Sınıf	64	4,58	0,34								-
	IV. Sınıf	53	4,54	0,44	Grupları içi	320	52.2	0.163				-
	İkinci Kademe	110	4,37	0,44		Genel Toplam	324	54.8		12		-
		Toplam	325	4,47	0,41							

Tablo 6'ya göre ilişki düzenlemeleri ile davranış yönetimi alt faktörlerin $P < 0.05$ olmasından dolayı anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Davranış yönetimi alt faktöründe III. sınıf okutan öğretmenler ile II. Sınıf okutan öğretmenler arasında bir farklılaşma söz konusudur. Genel olarak değerlendirildiğinde ise III. sınıf okutan öğretmenler II. Sınıf okutan öğretmenlere göre davranış yönetiminde azda olsa daha başarılıdır.

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri içinde yer alan ilişki düzenlemeleri alt faktörüne ilişkin olarak ise farklılık III. sınıfları okutan öğretmenler ile IV. sınıfları okutan öğretmenler arasındadır ve III. sınıfları okutan öğretmenler azda olsa IV. sınıfları okutan öğretmenlere göre ilişki düzenlemelerin de daha başarılı olduğunu söylemek mümkündür. Diğer alt faktörlerde ise (Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi, zaman yönetimi, Plan, Program ve Etkinlik) alt faktörlerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Sınıf Mevcudu Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri sınıf mevcudu değişkenine göre tek yönlü ANOVA testi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Sınıf Mevcudu Değişkenine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Tek Yönlü Anavo Testi Sonuçları

Betimsel İstatistikler					Anavo Sonuçları						
Alt Faktörler	Sınıf Mevcudu	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	P	Fark
Plan, Program ve Etkinlik	20'den Az	69	4,49	0,38	Gruplararası	3	0.094	0.031	0.211	0.889	-
	21-30 Arası	176	4,45	0,39							-
	31-40 Arası	74	4,49	0,39							-
	41-50 Arası	6	4,46	0,31	Gruplararası	321	47.666	0.148			-
	Toplam	325	4,47	0,38	Genel Toplam	324	47.760				-
											-
											-
İlişki Düzenlemeleri	21'den Az	69	4,60	0,36	Gruplararası	3	0.158	0.53	0.449	0.718	-
	21-30 Arası	176	4,56	0,34							-
	31-40 Arası	74	4,54	0,34							-
	41-50 Arası	6	4,65	0,18	Gruplararası	321	37.592	0.117			-
	Toplam	325	4,57	0,34	Genel Toplam	324	37.750				-
											-
											-
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	21'den Az	69	4,48	0,56	Gruplararası	3	4.349	1.450	1.648	0.178	-
	21-30 Arası	176	4,48	1,13							-
	31-40 Arası	74	4,22	0,71							-
	41-50 Arası	6	4,17	0,20	Gruplararası	321	282.387	0.880			-
	Toplam	325	4,42	0,94	Genel Toplam	324	286.736				-
											-
											-
Zaman Yönetimi	21'den Az	69	4,44	0,55	Gruplararası	3	0.135	0.045	0.203	0.894	-
	21-30 Arası	176	4,45	0,45							-
	31-40 Arası	74	4,43	0,43							-
											-
											-

	41-50 Arası	6	4,58	0,47	Gruplar arası	321	71.118	0.222			-	
	Toplam	325	4,44	0,47	Genel Toplam	324	71.253				-	
Davranış Yönetimi	21'den Az	69	4.52	0.41	Gruplar arası	3	0.424	0.141	0.834	0.476	-	
	21-30 Arası	176	4.44	0.42							-	
	31-40 Arası	74	4.51	0.37							-	
	41-50 Arası	6	4.48	0.24	Gruplar arası	321	54.388	0.169			-	
	Toplam	325	4.47	0.41	Genel Toplam	324	54.812				-	
												-
												-

Tablo 7'ye göre Plan, Program ve Etkinlik, İlişki Düzenlemeleri, Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi, Zaman Yönetimi, Davranış Yönetimi alt faktörlerin hiç birisinde anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır. Diğer bir ifade ile öğretmenlerin okutmuş oldukları sınıf mevcutları sınıf yönetimi eğilimlerini (tüm alt faktörler dâhil olmak üzere) belirlemede anlamlı bir farklılık meydana getirmemektedir.

Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin En Son Mezun Olunan Okul Değişkenine İlişkin Bulgular

Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimlerine ilişkin görüşleri en son mezun olunan okul değişkenine göre tek yönlü ANOVA testi sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8. En Son Mezun Olunan Okul Değişkenine Göre Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Tek Yönlü ANOVA Sonuçları

Betimsel İstatistikler					Anavo Sonuçları						
Alt Faktörler	Mezun Olunan Okul Türü	N	X	S.S.	Varyans Kaynağı	s.d	Kareler Toplamı	Kareler Ortalama	F	P	Fark
Plan, Program ve Etkinlik	Eğitim Enstitüsü	11	4,45	0,26	Gruplar arası	4	1.019	0.255	1.744	0.140	-
	Eğitim Yüksekokulu	21	4,57	0,29							-
	Eğitim Fakültesi	226	4,43	0,40							-
	Yüksek Lisans	18	4,60	0,41	Gruplar arası	320	46.741	0.46			-

	veya Doktora										
	Diğer	49	4,53	0,34	Genel	324	47.760				-
	Toplam	325	4,47	0,38	Topla m						-
İlişki Düzenlemeleri	Eğitim Enstitüsü	11	4,65	0,26	Grupla rarası	4	1.477	0,36 9	3,2 58	0,11 2	-
	Eğitim Yükseko kulu	21	4,59	0,30							-
	Eğitim Fakültesi	226	4,53	0,35							-
	Yüksek Lisans veya Doktora	18	4,68	0,31	Grupla riçi	320	36.273	0,11 3			-
	Diğer	49	4,69	0,28	Genel	324	37.750				-
	Toplam	325	4,57	0,34	Topla m						-
Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi	Eğitim Enstitüsü	11	4,59	0,28	Grupla rarası	4	1.868	0,46 7	0,5 25	0,71 8	-
	Eğitim Yükseko kulu	21	4,46	0,41							-
	Eğitim Fakültesi	226	4,37	1,08							-
	Yüksek Lisans veya Doktora	18	4,56	0,53	Grupla riçi	320	284.868	0,89 0			-
	Diğer	49	4,53	0,50	Genel	324	286.736				-
	Toplam	325	4,42	0,94	Topla m						-
Zaman Yönetimi	Eğitim Enstitüsü	11	4,52	0,51	Grupla rarası	4	1.147	0,28 7	1,3 09	0,26 6	-
	Eğitim Yükseko kulu	21	4,45	0,36							-
	Eğitim Fakültesi	226	4,41	0,50							-
	Yüksek Lisans veya Doktora	18	4,54	0,35	Grupla riçi	320	70.106	0,21 9			-

	Diğer	49	4,56	0,39	Genel	324	71.253				-
	Toplam	325	4,44	0,47	Topla m						-
Davranış Yönetimi	Eğitim Enstitüsü	11	4.46	0.45	Grupla rarası	4	1.029	0.25 7	1.5 30	0.19 3	-
	Eğitim Yüksekoku kulu	21	4.50	0.31							-
	Eğitim Fakültesi	226	4.45	0.42							-
	Yüksek Lisans veya Doktora	18	4.43	0.43	Grupla riçi	320	53.783	0.16 8			-
	Diğer	49	4.60	0.37	Genel	324	54.812				-
	Toplam	325	4.47	0.41	Topla m						-

Tablo 8'e göre tüm alt faktörler dâhil olmak üzere göre 0.05<P olmasından dolayı anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu çalışmada, ilkököl ve ortaokul öğretmenlerinin kendi görüşleri göre sınıf yönetimi eğilimleri belirlenerek, eğilimlerin belirlenen bağımsız değişkenler açısından anketin beş alt boyutunda farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İlkokul ve ortaokul öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğiliminin ne düzeyde olduğu incelendiğinde öğretmenlerin plan, program ve etkinlikleri her zaman planlayabildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Davranış yönetiminde ise yine öğretmenler sınıf içindeki davranışları her zaman kontrol altında tutabildikleri sonucuna ulaşılabilir. Diğer bir sonuç ise öğretmenlerin vermiş oldukları cevap doğrultusunda zamanın öğretmenler tarafından her zaman dikkate alındığıdır. Öğretmenlerin öğrencilerle olan ilişkilerinde de benzer sonuçlar elde edilmiş ve öğretmenlerin öğrenciyle ilişki düzeyine dikkat ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyet değişkeni göz önünde bulundurularak yapılan t-testi sonucunda öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri cinsiyet bazında anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Fakat Plan, Program ve Etkinlik alt faktörü için anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Bu farklılık ise kadınlarda daha yüksektir. Yani kadın öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri içerisinden yer alan Plan, Program ve Etkinlikle ilgilenme düzeyleri erkeklerinkinden daha fazladır. Daha önce Türkiye'de yapılan bazı çalışmaların sonuçları da bu durumu destekler niteliktedir. (Erdoğan, 2001; Keskin, 2009; Şeker, 2000; Ünlü, 2008 ve İlgar, 2007). İsmi geçen araştırmaların hepsinde anlamlı farklılık kadın öğretmenlerin lehine tespit edilmiştir.

Öğretmenlerinin branş faktörü göz önünde bulundurularak yapılan t-testi sonucuna bakıldığında “ilişki düzenlemeleri” ve “sınıfın fiziki yapısının düzenlenmesi” alt boyutlarında ve toplam puanlarında anlamlı bir fark bulunmuştur. Akkaya Çelik (2006: 55) de “İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algıları” çalışmasında amaçlı

davranış gösterme, sınıf içi liderlik, sınıfta iletişim, davranış yönetimi ve etkinlik yönetimi alt boyutlarında sınıf öğretmenlerinin kendilerini istatistiksel olarak anlamlı biçimde daha yeterli algıladıklarını ortaya koymuştur. Bu çalışmanın sonucu da araştırmamızın sonucunu destekler niteliktedir.

Kıdem yılına göre öğretmenlerde ilişki düzenlemeleri, zaman yönetimi, davranış yönetimi alt faktörleri için anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Diğer taraftan sınıfın fiziki yapısının düzenlemesi, plan program ve etkinlik alt faktörleri için ise anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Buğday (2010) yaptığı “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Konusundaki Düşünce Ve Tutumları” tezinde en olumlu düşünce ve tutumun 20–30 yıl kıdeme sahip öğretmenler arasında olduğu tespit edilmiştir. Yalçınkaya ve Tonbul (2002) ve Akkaya Çelik (2006) tarafından yapılan çalışmalarda ise sınıf yönetimi becerisinin mesleki kıdeme göre farklılık göstermediği sonucu bulunmuştur.

Okutulan sınıf seviyesine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri ilişki düzenlemeleri ile davranış yönetimi alt faktörlerinde anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Davranış yönetimi alt faktöründe 3. sınıf okutan öğretmenler ile 2. sınıfı okutan öğretmenler arasında bir farklılaşma söz konusudur. Genel olarak değerlendirildiğinde ise 3. sınıfı okutan öğretmenler 2. sınıfı okutan öğretmenlere göre davranış yönetiminde azda olsa daha başarılıdır. Öğretmenlerin sınıf yönetimi eğilimleri içinde yer alan ilişki düzenlemeleri alt faktörüne ilişkin olarak ise farklılığın 3. sınıfları okutan öğretmenler azda olsa 4. sınıfları okutan öğretmenlere göre ilişki düzenlemelerin de daha başarılı olduğunu sonucu çıkarılmıştır. Diğer alt faktörlerde ise (Sınıfın Fiziki Yapısının Düzenlenmesi, zaman yönetimi, Plan, Program ve Etkinlik) alt faktörlerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Gülünay Sivri (2012) tarafından yapılan “İlköğretim öğretmenlerinin sınıf yönetimi eğilimlerinin belirlenmesi” araştırmada 2. ve 3. sınıf öğretmenleri 1.,5. sınıf ve ikinci kademe öğretmenlerine göre plan program etkinlikleri konusunda kendilerini daha yeterli bulurken 3. sınıf öğretmenleri bir de 4. sınıf öğretmenlerine göre kendilerini daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır..

Öğretmenlerin okutmuş oldukları sınıf mevcutları sınıf yönetimi eğilimlerini (tüm alt faktörler dâhil olmak üzere) belirlemede anlamlı bir farklılık meydana getirmemektedir. Topal (2007) ve Akın (2006)’ın çalışmalarında sınıf yönetimi eğilimleri sınıf mevcudu değişkeni açısından anlamlı olarak farklılaşmamaktadır Bu çalışmadan elde edilen bulgular araştırmamızın bulgularını destekler niteliktedir. Bu araştırmada öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenlerine göre anlamlı fark bulunmamasının sebebi Mersin ilindeki okulların sınıf mevcutları arasında çok fazla fark olmaması olabilir.

Öğretmenlerin en son mezun oldukları okul türüne göre sınıf yönetimi eğilimlerinde (tüm alt faktörler dâhil olmak üzere) anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. “Öğretmenlerin sınıf Yönetimi Becerileri ile İş Doyumları Arasındaki İlişki” adlı çalışmasında Akın (2006), öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri mezun oldukları okul türüne göre anlamlı şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşmıştır. Sıra ortalamaları dikkate alındığında eğitim fakültesi ve fen edebiyat fakültesi mezunlarının sınıf yönetimi becerilerinin eğitim enstitüsü mezunlarının ve diğer okul mezunlarının sınıf yönetimi becerilerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Yine benzer şekilde Topal (2007) “İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısı İle İlişkisi” adlı çalışmasında eğitim fakültesi, eğitim yüksekokulu ve diğer okullardan mezun olanların sınıf yönetimi düzeylerini karşılaştırdığında “en yüksek demokratik davranış sergileyen grubun, eğitim yüksekokulu mezunu öğretmenler olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu farklılık seçilen il ve örneklem farklılığından kaynaklanabilir.

ÖNERİLER

- Bu çalışma farklı illerde de yapılarak sonuçlar karşılaştırılıp öğretmenlerin ihtiyaçları doğrultusunda benzer uygulamalar hizmet içi eğitimlerle öğretmenlere verilebilir.
- Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda kendilerini daha yeterli algılamalarını sağlamak için lisans eğitimlerindeki staj uygulamalarındaki süre artırılabilir.
- Öğretmenlere sadece hizmet içi eğitim ile değil seminer dönemlerinde de sınıf yönetimi konusunda çalışmalar yaptırılabilir.
- Araştırmada veri toplamak ve çözümlmek için nicel yöntemlerden yararlanılmıştır. Aynı konuda nitel yöntem ve teknikler kullanılarak daha açıklayıcı ve farklı bulgular elde edilebilir.

KAYNAKÇA

- AKIN, U. (2006). *Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Becerileri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Gaziosman Paşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- AYDIN, A. (2000). **Sınıf Yönetimi**. İkinci Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- KORKUT, K. ve BABAĞLAN, E. (2010). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları ile Sınıf Yönetimi Beceri Algıları Arasındaki İlişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1).
- BAŞAR, H. (2006). **Sınıf Yönetimi**. On üçüncü Baskı. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BUĞDAY, F. (2010). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Konusundaki Düşünce Ve Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- AKKAYA ÇELİK, N. (2006). *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin algıları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- ÇELİKTEN, M. (2008). **Yapılandırmacı Yaklaşım Göre Sınıf Yönetimi**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- ERDOĞAN, S.(2001). *Sınıf Yönetiminde Öğrenci Kontrolü Açısından Olumlu Öğretmen-Öğrenci İlişkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- GÖZÜTOK, F. D. (2004). **Öğretmenliği Geliştiriyorum**. (2. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- GÜLÜNAY SİVRİ, D. (2012). *İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Eğilimlerinin Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- İLGAR, L. (2007). *İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KARASAR, N. (2006). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KESKİN, E. (2009). *Orta öğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimindeki Yeterlilikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KOÇOĞLU, A., M. (2013). *İlkokullardaki Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- KORKUT, K. (2009). *Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları İle Sınıf Yönetimi Beceri Algıları Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- MERSİN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ. (2015). www.mersin.meb.gov.tr, (Erişim Tarihi: 03.12.2015)
- ÖZYÜREK, M. (2005). **Olumlu Sınıf Yönetimi**. Ankara: Kök yayıncılık.
- SARITAŞ, M. (2000). Sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama. *Sınıf yönetiminde yeni yaklaşımlar*, 47-90.
- ŞEKER, A. (2000). *Sınıf Öğretmenlerinin İletişim Becerileri ile Sınıf Atmosferi Arasındaki İlişkinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- TERZİ, A. R. (2002). Sınıf yönetimi açısından etkili öğretmen davranışları. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156, 162-169.
- TURAN, S. (2004). “Yönetimle ilgili Temel Teori ve Yaklaşımlar”. (Edit. Şişman, M. ve Turan, S.) **Sınıf Yönetimi**. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- TOPAL, T. (2007). *“İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Davranışlarının Karşılaştırılması ve Öğrenci Başarısı İle İlişkisi”*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ÜNLÜ, H. (2008). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeterlikleri Ve Sınıf Yönetimi Davranışları*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- YALÇINKAYA, M. ve TONBUL, Y. (2002). İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Algı ve Gözlemleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(2), 96-103.

EXTENDED ABSTRACT

Current societies need members who can communicate well and effectively, can make commons can reach the right information, can produce new ideas, can show the right aspects in responsibility and is capable of problem solving. To acquire all these positive behaviours from the education in class can only be succeeded with an effective classroom management. This research tries to find out the teachers' tendency in classroom management. It's a descriptive work out prepared by tripping the model of relationships. The sample of this research was prepared by working with 325 school teachers who work in 15 different primary and secondary schools in Mersin in 2014-2015. A survey with 47 items with five lower parts is used to find out “Classroom Management Tendencies”. The results were analyzed with SPSS 20 packet programme. While analyzing supplies frequency percentage, arithmetic mean, t-test, one way Anova test were used. The result is that: The opinions of the teachers about calassroom management doesn't differ according to the student's numbers in class and to the schools which they were graduated from but differs according to their sexes branches, the level of their classes and their experiences in teaching.